

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Csapidában.

Pécs, 1898. október 3.

Az augusztusi tárgyalások után mind a két kormány boldogan tért nyugovóra abban a tudatban, hogy immár vége szakadt a két évig tartott herce-hurcának, több tárgyalásra, alkudozásra már nem lesz szükség, mert mint a kiadott hivatalos kommuniké jelentette, a két kormány elkészült minden eshetőségre, újabb meglepetés nem érheti őket s a kiegyezés nyélbe ütése vagy így, vagy úgy immár biztosítva van.

De hát kormány tervez, Reichsrath végez. Azoknak a nagy bölcsességgel előrelátott eshetőségeknek egyike sem következett be: a Reichsrath sem nem obstruál, sem az előterjesztett javaslatokat nem fogadja el, hanem az a harmadik eset fenyeget, hogy Ausztria alkotmányos képviselője a kiegyezést érdemleges tárgyalás után visszaveti, vagy lényegében agyonmódosítja, a mi a visszavetéssel teljesen egyértelmű.

Az ellenzéki sajtó ugyan már réges régen hangoztatja, hogy ha egyszer a Reichsrath belemegy a kiegyezési javaslatok tárgyalásába, ennek más következése nem lehet, mint azoknak mostani alakjukban való visszavetése, ezt az eshetőséget tehát mindenki előre láthatta, csak a két kormány nem vette bele számításaiba s

most azért újból megkezdődik a lótás-futás Budapest és Bécs között, hogy valamiképpen új megállapodásokra juthassanak a megváltozott s az eddigi tárgyalások folyamán figyelmen kívül hagyott helyzettel szemben.

Persze, ha a Bánffy báró kormányának meg volna a kellő erkölcsi bátorsága a törvény által kijelölt egyenes uton haladni, akkor ugyan nem okozhatna neki sok fejfájást a Reichsrathbeli fenegyerekek megváltozott taktikája. Ő maga kijelentette annak idején, hogy a beterjesztett javaslatok a minimumát foglalják magukban azoknak a követeléseknek, a melyek alapján a kiegyezést Magyarország elfogadhatja. Ha már most az osztrák alkotmányos képviselő ezt a minimumot is megnyirbálja, akkor a dolog természetéből következik, hogy a kiegyezési szerződés nem jön létre köztünk, épen úgy, mint nem jöhet létre adásvétel olyan felek közt, akik a vételárra nézve nem értenek egyet.

Ebben az esetben tehát úgy a törvény világos rendelkezése, mint a józan ész parancsa szerint nem következhetik be más, mint önálló berendezkedés külön vámterület alapján. Csakhogy ennek az egyedül lehetséges megoldási módnak az igénybevétele a bécsi köröknek Bánffy által feltétlenül követendő parancs gyanánt elfogadott akarata szerint ki van zárva s így aztán nagyon természetes az a za-

vart kapkodás, a mely az egyedül törvényes, egyedül természetes következményt akarja megakadályozni.

Erre pedig csak két mód kínálkozik: vagy be kell adnunk a derekunkat az osztrákoknak bármilyen követeléseivel szemben és feltétlenül elfogadni mindazt, a mit a Reichsrath a kiegyezésbe belediktálni jónak lát, vagy pedig a Reichsrathot szétkergetni, akármilyen komolyan akarja is tárgyalni a javaslatokat s a 14-ik §. segélyével oktroyálni a népre azt, a mit a saját törvényes képviselője elfogadni nem akar.

Minthogy a közösségnek minden körülmények között fenmaradnia muszáj, most az iránt indul meg a küzdelem a két kormány között, hogy a fenti módok közül ennek a célnak az elérésére melyik vétessék igénybe.

Az osztrák kormány természetesen az elsőt fogja követelni, mert Thun gróf joggal fog rámutathatni arra a körülményre, hogy Bánffy bárónak a maga parlamentjében olyan biztos többsége van, a mely őt tüskön-bokron át követi, ha tehát nem vállalkozik a Reichsrath által teendő módosításokat a magyar országgyűlésen is keresztül vinni, ez tisztán az ő egyéni elhatározásán mulik s akkor bizonyos, hogy ő maga akarja meghiusítani az egyezés létrejöttét.

Magyar részről pedig minden áron a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A napraforgó.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Olyan volt, mint a napraforgó. Csak a fényt, a ragyogást leste. Pedig maga szegény volt. Ozveg anyjával künn laktak a külváros egyik szegényes udvari szobájában. De lelke telve volt ragyogó képekkel, ábrándokkal. És ő bizott ez ábrándokban. Valami erős meggyőződés élt a lelkében, hogy ő még gazdag lesz, ragyogás, fény, pompa fogja körülvenni . . .

És úgy ápolta ezeket a bohó, ragyogó, színes ábrándokat . . .

Csak a fényt, a ragyogást kereste, mint a napraforgó . . . A sorsa is olyan volt, mint a napraforgó . . .

A míg a fény, a ragyogás tartott, élt, virágzott, s mikor eltűnt a fény, el a ragyogás, akkor elhervadt, elpusztult szánalmas, lassu, de csunya hervadással . . .

I.

Tardi Józsa szegény leány volt. Valamikor ugyan jómódban éltek, de atyja meghalt, nagy adósság maradt utána, s így a leány anyjával együtt bizony nem a legfényesebb körülmények közé jutott.

De ez nem sujtotta le a leányt. Mig

anyja kesergett helyzetük mostohaságán, a leány mosolyogva vigasztalta.

Különös természete is volt neki. — Valami erős sejtelem élt lelkében, hogy sorsa nem lesz mindig ily mostoha, neki még gazdagnak, előkelőnek, ünneplőnek kell lennie.

Hogy mi adta neki ezt a gondolatot, azt bajos volna eldönteni. Tán a nagy szépsége érlelte meg benne ezt a gondolatot, mert hogy nagyon szép volt, az tagadhatatlan. És ő nagyon is tudatában volt szépségének. Orákig elállt a tükör előtt s gyönyörködött szépségében.

Anyja hiába pirongatta, a leány csak mosolygott:

— Hagyd el anyám, szépségem nagy kincs s engem még boldoggá fog tenni . . .

— Vagy nagyon szerencsétlenné, — mondta ilyenkor anyja . . .

És mindakettőnek igaza lett. Először Józsanak, azután meg az anyjának . . .

A dolog pedig így esett meg.

Valami bálfele volt készülöben. Nem valami elitbál ugyan, de mégis eléggé fényesnek ígérkezett. Józsa nem hagyott nyugtot anyjának, hogy rábirja arra, hogy e bálba elmenjenek.

Anyja végre is engedett neki. Józsa boldogan készült e bálra. Egy még a jobb időkből meglévő rózsaszínű selyemruháját vette elő s azon javitgatott s azt igyekezett viselhetővé tenni, ami sikerült is neki.

Meg kell vallani, hogy mikor a bál esté-

jén felöltözött, vakítóan szép volt. Mindenkinek a szeme feléje fordult, mikor a bálterembe lépett. És Józsa észrevette ezt, lelke furdott a kéjben, hogy ragyoghat, hogy ünneplik. Nem is volt fukar kegyeinek osztogatásában. Ajkai körül örökös mosoly játszott, szemeiben, azokban a nagy acélkékes szemekben pedig valami bolondító vágyódás ült.

Sokan forgolódtak körülötte. Józsanak mindegyikhez volt egy-egy nyájas szava, egy biztató mosolya. Különösen feltűnt neki egy vörös haju, kifejezéstelen arcú fiatal ember, ki szintén ott settenkedett mellette, de szólni nem mert hozzá, csak a tekintetéből olvasta ki a leány, hogy mennyire magával ragadta szépsége. Egyik mellette álló ifjútól megkérdezte, hogy ki legyen ama vöröshaju fiatal ember. S így megtudta, hogy valami Goldmann nevű dúsgazdag bankárnak egyetlen fia, kire mérhetetlen vagyon vár és pedig a közel jövőben, mivel atyja nagybeteg, s csak napok kérdése már élete.

Mikor Józsa ezt meghallotta, egyszerre megváltozott. Hideg, feltűnően közönyös lett mindenkiel szemben, de annál tüzeesebb pillantásokat vetett Goldmannra, ki végre is bemutatatta magát. Józsa csak ezt várta.

Mikor a fiatal bankár mellette volt, elővette minden hódítási tudományát, minden kedvességét, szellemességét. Mindez nem maradt hatás nélkül Goldmannra.

A fiatal ember teljesen rabja lett a szép

Reichsrath feloszlatása s a kormányok közt már megkötött egyességnek a 14-ik §. segítségével való realizálása mellett veszik fel a harcot. Az osztrák részről tett ama kifogás ellen, hogy az alkotmányos képviselő működésének megakasztása mindaddig, míg az tisztességgel tárgyal, az alkotmány alapelveibe ütköző forradalmi jellegű államcsíny lenne, a magyar politikusok csak százalmas mosolylyal válaszolnak. Hogyisne szánakoznának ők, az alkotmány lényegének vitéz meghamisítói, a törvény furfangos megkerülői vagy erélyes eltaposói, — azon az ósdi felfogáson, a mely a törvényben, vagy pláne az alkotmány szellemében áthághatatlan akadályt lát, hisz ők nem spiritiszták, hogy még szellemekben is higgyenek.

Csak ürügyet kell találni, nem is kell ennek valami nagyon tetszetősnek vagy a józan emberi gondolkozással egyezőnek lenni, csak ürügy legyen, s a törvény, az alkotmány szelleme könnyen kerébe törhető.

S hogy az osztrák kormányoknak ne is kellessék soká törni a fejét, a politikai korrupció letéteményeseinek, a Tisza-klikknek „Országos Hiriap“-ja már is szolgál egy ilyen legújabb sütetű ürüggyel. Azt mondja ebben egy ujkori Macchiavelli, hogy ha az osztrák kormányoknak csak a tisztességesen tárgyaló Reichsrath feloszlatásával szemben vannak skrupulusai, hát ezen könnyen lehet segíteni, mert minden attól függ, hogy mit tart az ember tisztességes tárgyalásnak. *Tisztességes tárgyalásnak* — nemzetközi tartalmu törvényekről lévén szó — *csak az összes javaslatok változatlan elfogadását lehet tekinteni.* Ez a legújabb alkotmányjogi teoriája a Tisza-féle iskolának, a mely szerint az alkotmányos népképviselőt rögtön a pokolba lehet kergetni, mihelyt az a kormány valamely javaslatát változatlanul el nem fogadja.

Nemde gyönyörű teória és gyönyörű alkotmányosság ez? Node az ilyen legfőbb a szabadsághoz nem szokott osztrá-

kok ütközhetnek meg, nálunk az már réggen gyakorlatba van véve és pompásan funkcionál, Még nagy önmegtagadásról tesz tanuságot, hogy ezuttal ezt a fenomenális elméletet csak a nemzetközi tartalmu törvényekre alkalmazzák, de féltő, hogy az osztrákok még ebben a formában sem fognak belőle kérni, mert az ő korlátolt felfogásuk szerint ennek abszolutisztikus mivoltán épenséggel nem változtat az, hogy a kormány által a népképviselőt megkérdezése nélkül megkötött egyezmény nemzetközi jellegű. Ha nemzetközi egyezményen az alkotmányos törvényhozásnak változtatnia, vagy azt egészben visszavetnie is nem szabad, akkor ebben a kormányoknak épen olyan abszolut hatalmat adunk a kezébe, mintha ezt akármilyen belügyi kérdésben vindikálnók a számára.

Semmi valószínűsége tehát nincsen, hogy a megoldásnak ezt a módját az osztrák kormány elfogadja s a közösség fentartásának kötött marsrutájával haladó magyar kormányoknak nem lesz más választása, mint újabb engedményekkel menekülni ki a kellemetlen csapdából, a melybe a Reichsrathnak szerintük nem tisztességes tárgyalásai juttatták, mert hogy a helyét ott hagyja, ha törvényes uton haladni nem engedik, az épen úgy ki van zárva, mint a közösség megszüntetése.

El lehetünk tehát készülve rá, hogy az ország érdekeit áldozzák fel a csapdában, csak hogy abból maguk szabadulhassanak.

Népgyűlés Siklóson.

— Saját tudósítónktól. —

Siklós, október 3.

A siklósi független polgárság tegnap délelőtt fényes sikerrel járó népgyűlést rendezett a vásártéren, melyen nemcsak az egész város, hanem az egész környék s a szomszédos választó kerületek polgársága is megjelent, úgy, hogy a népgyűlésen mintegy 7—8000 ember vett részt.

Nagyban emelte a népgyűlés sikerét és fényét az a körülmény, hogy az országgyűlési függetlenségi párt tagjai közül megjelentek Kossuth Ferenc pártvezér, Hentaller Lajos, a dárdai, Jeszenszky Ferenc, a szt.-lőrinci és Antal Pál, a siklósi járás képviselője.

A megjelent képviselőket a vókányi vasuti állomásnál nagy közönség várta s Köröm Mihály pártelnök üdvözlő szavai után hosszú kocsisorban vonultak be Siklóra, hol a vendégek Jantsits Sándor vendégszerető házáat vették igénybe.

A népgyűlés feltizenegykor vette kezdetét, hol a siklósi honleányok nevében Jantsits Irénke üdvözölte Kossuthot és társait s gyönyörű virágokráját nyújtott át.

Zeke Lajos ref. lelkész igazán gyönyörű beszéd kíséretében üdvözölte a képviselőket.

Ezután Antal Pál orsz. képviselő üdvözölte a megjelenteket s bemutatta a megjelent képviselőket, egyben hangsúlyozta a mai népgyűlés fontosságát.

Ezután közkívánatra Kossuth Ferenc szólott. Kossuthot a sok ezernyi nép percekig tartó eljenzéssel fogadta.

Kossuth mindenekelőtt hangsúlyozta, hogy a függetlenség elve kétféle. Az egyik a *politikai függetlenség*, a másik Magyarországnak a gazdasági téren való önállósítása, hogy ügyeit önmaga rendezhesse, függetlenül Ausztriától. A politikai függetlenség elérése sokkal nehezebb, de a gazdasági téren leendő függetlenségre itt az idő, mert sokkal könnyebb a *törvény végrehajtását, mint annak megváltoztatását követelni.* (Lelkes éljenzés.) Azután statisztikai adatokkal s az életből vett, meggyőző példák mutatja ki, hogy mily óriási anyagi kárára van Magyarországnak a közös vámterület. A kormány az 1867. XII. t. c. 68. §-a értelmében, tehát azon törvény alapján, melynek lételetét köszöni, továbbá az 1898. I. t. c. 3. §. értelmében, tehát az önmaga által alkotott törvény alapján az önálló rendelkezésre vonatkozó intézkedéseket be kell nyújtani. (Igaz, ugy van!) De a kormány ezt tenni vonakodik, tehát nem akar megfelelni a törvény rendelkezésének. A magyar népen van most a sor, hogy sorompóba álljon s teljes erővel követelje a kormánytól az önálló rendelkezés iránti intézkedések megtételét. *A függetlenségi párt el van határozva a végsőig menő küzdelemre*, ha a kormány ezt tenni nem akarná, mert erős meggyőződése az, hogy Magyarország csak úgy lehet boldog és gazdag, ha saját

Az a férfi, kit szeretett s ki egykor ne-jévé akarta tenni, egyre ünnepelebb, tekintélyesebb ember lett. És Józsa ezt tudta. Figyelemmel kísérte annak az embernek minden lépését. Mert szerette most is, tán jobban, szenvedélyesebben, mint azelőtt. Meg is tett mindent, hogy azt az embert magához lán-colja. De hiába. Az hallani sem akart felőle.

Igy élt Józsa örökös küzdelemben saját szívével. Nem is vette észre férjét, mintha nem is léteznék rá nézve.

Csak akkor vett tudomást róla, mikor férje egy szép napon azzal állított be hozzá, hogy tönkrementek. Mindjárt azt is tudtára adta neki, hogy keresse a boldogulást ott, a hol tudja, mert ő többé tudni sem akar róla, ki megrontója volt.

Józsa az első percben teljesen meg volt törve. De aztán mintha eszébe jutott volna valami. A tükörbe pillantott s elégedetten szemlélte még mindig szép, telt alakját.

Azt gondolta, hogy csak egy pillanatra, rövid időre bujt el a nap a felhők mögé s aztán újra csak elő fog tűnni.

Mint a napraforgó, mely az éji homály eltünése után újra várja a fényt, a ragyogást, mely vonzza, csalogatja.

Józsa is így volt. Ujra fényt, ragyogást keresett . . .

Levelt irt hajdani kérőjének, a most már ünnepelelt, nagy úrnak. Azt hitte, hogy őt nem lehet oly hamar kitörölni senki emlékéből.

leánynak. Ámbár lelkében semmi sem volt, a mit idealizmusnak mondhatnánk, most mégis úgy érezte, hogy Józsa nagy változást idézett elő lelkében.

Tán nem is volt ez szerelem, mint inkább hatalmas, szenvedélyes vágyódás. Elég az hozzá, hogy Goldmann megfogadta, hogy a leánynak övének kell lennie, bármennyibe kerüljön is.

Ő, a rövidlátó pénzében bizott. Azt hitte, hogy megveheti a leányt, Pedig csalódott.

Józsa szerette a fényt, a ragyogást, de azért sokkal büszkébb volt, semhogy pénzt el adta volna magát. Ő neje akart lenni a gazdag Goldmannnak. És elérte célját, ámbár anyja majdnem dűgába döntött mindent.

Ez idő alatt ugyanis Józsanak kérője akadt. Egy szerényebb jövedelmű, de igen képzett hivatalnok. Az ifju szerette a leányt s szívesen tette volna nejevé. Józsa anyja is sürgette e házasságot.

De Józsa határozottan visszautasította, pedig szerette ő is az ifjut, s szíve megremegett, mikor az ifjut távozni látta. De csakhamar megvigasztalódott a szép leány, mikor Goldmann egy nap ünnepelesen megkérte kezét.

A fiatal embernek atyja meghalt. Ez határozott. Atyja életében nem mertte volna Józsat nejevé tenni, mert tudta, hogy az nem egyezett volna bele. Ő meg sokkal határozatlanabb volt, semhogy erélyesen fel mert volna lépni. De most, hogy a maga ura lett,

első volt, hogy a szép leányt biztosítsa magának.

Józsa boldog volt. Ragyogónak, fényesnek látta a jövőt. Megtalálta a fényt. Arra nem gondolt, hogy mi lesz akkor, ha elmúlik a fény, a ragyogás? . . .

II.

A fiatal Goldmann nagyon könnyelmű életet élt. Ebben neje is segítségére volt. Két kézzel szórták a pénzt. De míg az asszony tisztán nagy vagyona tudatában költekezett és azért, hogy családját csodálják, ünnepelejk, addig férjének egész más okai voltak. Őt a keserűség, a csalódás kényszerítette mintegy az örökös dorbézolásra.

Csalódott nejében. Azt hitte, ha nejevé teszi, ha jólétet biztosított számára, meg fogja őt becsülni, tán szeretni is Csak hogy Józsa, mikor elérte féltve őrzött vágyainak teljesülését, szabad folyást engedett szenvedélyeinek.

Nagyon kikapós, kacér menyecske lett belőle. Férje tudta ezt, de nagyon gyenge jellem volt. Nem volt benne semmi férfiaság, semmi erő. Mikor látta, hogy neje őt elhanyagolja, számba se veszi, máshol keresett és talált kárpótlást.

Józsa sem szenvedett hiányt az udvarlókban. Meg volt mindene és mégis sokszor úgy érezte, hogy keserűség, elégedetlenség tölti be szívet. Hiányzott neki valami. Nemsokára megtudta, hogy mi. A szíve megsugta neki.

ügyeit — legalább közigazgatásilag — önmaga intézheti. (Lelkes éljenzés.) Fölhívja a polgárokat, hogy tömörüljenek a függetlenségi zászló alá, mert ez a kérdés a megélhetés, a haza kérdése s ha Magyarország továbbra is össze lesz kötve Ausztriával, akkor — statisztikailag ki lehet számítani — néhány év múlva kol-dusbotra jut.

Megköszöni azt a lelkesedést, a melylyel a függetlenségi elvek iránt a siklósi kerület polgársága viseltetik s buzdítja őket, hogy ezt a zászlót, a melyre a függetlenség szent elve van írva, ne hagyják el soha. (Lelkes éljenzés.)

Hentaller Lajos mondott ezután lelkes hangon beszédet. Erős színekkel kritizálta a kormány kétszínű játékát, mely előbb-utóbb a romlásba viszi az országot. Hivatkozik Kossuth Lajosra, aki az elnyomatás korszakában mindig csak azt hangoztatta, mindig csak arra intette az országot, hogy igyekezzék először gazdaságilag független lenni s akkor könnyen elérheti függetlenségét a politikai téren. Kossuth megjövendölte már évekkkel ezelőtt, hogy ha az ország így halad, akkor a *politikai korrupció* fog bekövetkezni s a nagy próféta szavai az utolsó betűig beteljesedtek. A mai parlamentarizmus már oly alacsony fokon áll s olyannyira lesüllyedt, hogy már alacsonyabbra alig süllyedhet, mert a képviselőházban ma nem a népképviselő az uralkodó, hanem *egy befolyásos csapat* képezi a többséget, melynek az orrára van húzva a karika, amelynek szála Bányfy kezében vannak s az ő dirigálása szerint szavaznak.

Végül Köröm Mihály pártelnök terjesztett elő határozati javaslatot, melynek értelmében a siklósi népgyűlés tiltakozik a kormány eljárása ellen s határozott állást foglal el az önálló vámterület és nemzeti jegybank érdekében s elhatározza, hogy kérvényt nyújt be a képviselőházhhoz, hogy a kormány tegye meg a szükséges intézkedéseket az önálló berendezkedésre. A kérvény benyújtásával a népgyűlés Antal Pál képviselőt bizta meg.

Ezt a határozatot egyhangu lelkesedéssel elfogadta a népgyűlés.

Népgyűlés után a »Pelikán« szállóban 200 terítékű bankett volt, melyen számos felléköszöntő hangzott el. Nagy lelkesedést keltett Kossuth Ferenc felköszöntője, ki gyönyörű beszédben ismertette a függetlenségi párt programját. A beszéd, mely körülbelül félórát tartott, oly nagy hatást keltett, hogy sokan sirva fakadtak hallatára.

De e levelére nem kapott választ . . . Aztán maga ment el. Beszél nagy szerelméről és tudja Isten még miről.

De a férfi hideg maradt. Csak annyit válaszolt neki, hogy hisz férjénél van s ő szeretőül meg nem óhajtja. Mikor aztán Józsa elmondta, hogy elvált férjétől, tönkre mentek, akkor a férfi mosolygott, olyan lájdalmas, szánakozó mosolylyal és nagyobb összegű pénzt ajánlott fel Józsnak, hogy azzal enyhítsen nyomorán.

Józsa habozott egyideig, de aztán csak elfogadta a pénzt . . . Aztán támolyogva jött ki a házból . . .

Az utcán sok ember járt. Már alkonyodott s Józsa egyideig céltalanul állt az ajtóban. Nem tudta, hova menjen, hisz senkije sem volt. Anyja jutott eszébe, kit nemrég temetett el. Annak a szavai csengtek fülében.

— Vagy nagyon szerencsétlenné! . . .

Egy pillanatra megrázkódott. De egy szép, előkelő férfi haladt el mellette, ki mosolyogva intett neki . . . Józsa utána bámult, aztán lassan megindult a férfi után . . .

Azt hitte, újra fény, ragyogás vár rá. Pedig a mi ezután jött, az már csak homály, sűrű, piszkos posvány volt . . . hova nem ragyog be a napsugár . . .

Eltűnt a fény, el a ragyogás és a napraforgó is hervadásnak indult, lassu, szánalmas, — de csunya hervadásnak.

Deér.

Bankett után a képviselők megnézték Jantsits Sándor szőlőjét s vacsora után az éjeli vonattal visszautaztak Budapestre.

Asszony a sineken.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. okt. 3.

Az ünnepek és vasárnapok rendszerint a tragédiák napjai. Ilyenkor szoktak megesni a véres verekedésektől kezdve egészen a halállal végződő tragikus történetekig mindama históriák, melyekben hol itt, hol ott, de valahol fel lehet fedezni egy-egy tragikus vonást, mely elég erős arra, hogy előidézzék a katasztrófát, mely a dráma hőséneke végső szereplését képezi.

Az ünnepi és vasárnapi tragédiák közé való az az eset is, mely tegnap estefelé történt.

Egy meghiusult öngyilkossági kísérletről van szó, melynek hőse egy asszony s mely nem a mindennapi gyufaoldatos vagy maró-lugos kísérletek közül való.

Eredetibb és veszedelmesebb is azoknál, mert ha fel nem fedezik idejekorán, bizony az öngyilkosjelölt menthetetlenül a halál prédája lesz.

Tegnap este két mezőrendőr lovagolta be a szigetikülváros alatt fekvő réteket és szántóföldeket, melyeken sok helyen már megkezdtek az őszi szántást-vetést. Mikor utjokban leérték a vasut mentéhez, lassabban jártatták lovaikat a töltés mellett és végig-végignézték a ködtől befedett sineken, persze, csak a meddig a köd engedte őket.

Igy haladván a sinek mellett, egyszerre az egyik mezőőr lova meghorkant és ijedten ugrott félre a sinektől. Ugyanezt tette a másik mezőőr paripája is s a mezőőrök ettől figyelmesekké lévén, lovaikat jól féken tartva, utána néztek, hogy mi okozta a lovak ijedelmét.

És a sineken a közelben megtalálták az ijedelem okát.

Egy asszony feküdt ott; végignyulva a vasut-test szélességében, úgy, hogy a nyaka az egyik sinen, a lába a másik sinen pihent.

A mezőőrök rögtön leugrottak lovaikról és az egyik odasietett a sineken fekvő asszonyhoz és lerántotta azt lábánál fogva a pályatestről.

Az asszony élt. Élve, egész nyugodtan feküdt a sineken és várta a halált. A halált, melyet a robogó vonat hozott volna meg neki, ha a mezőőrök észre nem veszik és el nem viszik a sinekről, természetesen magukkal vezetve be a városházára, a rendőrséghez, a hol kihallgatták öngyilkossági kísérlete felől.

Kihallgatásakor előadta, hogy Jardek Gyulánénak hívják, a szigetikülváros egyik bérházában lakik az urával, a ki napszámmal keresi a kenyerét. Ő is napszámmal jár s ketten igyekeznek a házbeli szükségletek fedezésére való költségeket beszerezni. Az urának azonban nem igen tetszett az ő keresete; sohasem volt megelégedve vele és már nem egyszer fenyegette, hogy örökre elkergeti magától. A házi perpatvarok természetesen napirenden voltak köztük s az asszony nem egyszer szenvedett verést is az ura részéről.

Tegnap a férj ismét összeveszett a feleségével. Most is a pénz volt a perpatvar oka és az asszony most is a rövidebbet húzta. Hiába kért, könyörgött azonban, most az ember nem elégedett meg azzal, hogy kitöltötte rajta a boszuját, hanem ajtót is mutatott neki. Fogta a szegény asszonyt s úgy, a hogy volt, abban a rongyos, szellős házi öltözékben kilökte őt az utcára.

Az pedig nem tudott hová menni elhagyatottságában. Bántotta az ura kegyetlensége, bántotta a szegénység és a nyomorúság s arra a végzetes gondolatra jött, hogy megöli magát.

Hanem még annyi pénze sem volt, meny-nyiből esetleg mérget szerezhetett volna. Így jutott arra a gondolatra, hogy lemegy a ré-

tekre, melyeken átkigyózik a vasuti utvonal és odafekszik a sinekre, a hol majd a legközelebbi vonat szétmargolja a testét.

És így is történt volna, ha észre nem veszik s el nem hurcolják a halál torkából.

Az öngyilkosjelölt asszonynak a rendőrségen természetesen a lelkére beszéltek s aztán hazakisérték, hol az urával is kibékítették, nehogy ismét annyira elkeseredjék, hogy a sinekre feküdvé akarjon a halálba menni.

Hirek.

Pécs, 1898. okt. 3.

Önkéntesek öröme.

Nincs olyan hosszú valami, aminek valamikor vége ne legyen. Ha kezdete volt, akkor a vége is okvetlenül elérkezik. Tudjuk már ezt mindannyian. Pedig ha tudjuk is, sokszor megfejtkezünk róla, vagy legalább is kételkedünk benne.

Lám az önkéntesek egy éve is eltelt.

Vajjon egy évvel, vagy akár kevesebb idővel is ezelőtt hitte-e ezt mindegyikük?

Hitték-e, hogy úgy eltelik, mint ahogy már el is telt?

Ők is ismerik a fenti mondás igazságát, mégis nagyon sok van közöttük, aki a farsztó gyakorlatokról hazajövet, nem egyszer kétkedve, reménytelenül dobta puskáját, kitömött nehéz bornyuját a strózsákra:

Soha . . . soha . . . soha nem lesz ennek vége!

De ne panaszkodjunk. Most már ugyis vége van. Nincs már egyetlen egy nap sem az egy évből. A vizsga is sikerült, lehetne leszerelni s mehetnének haza. De még nem mennek. Azt a helyet, ahol átküzdötték azt a cifra évet, mégsem hagyhatják olyan könnyen minden hír, minden szó nélkül. Hiszen egyiknek van egy-két ösmerőse, azokkal most okvetlen találkozni kell.

Örömsugárzó arcukról leolvasható a siker, a szabadság érzete, szinte jól esik látni őket.

Az ősziességbe borult idő is mintha osztozkodni igyekeznék örömmükben. A fehéres szürke, kóválygó föllegek közül elő-elő kandi-kál a mosolygós képű öreg nap. Néha gyöngén, lágyan, néha erősen, keményen piritó sugara meg-megtörlik az önkéntesek hosszú kardján, amely csörög, csattog, pattog az utca kemény kövezetén.

Igen, most már csillogós, csörgős, nikkelezett hosszú kard, selyem szallagos huszártisztai kardbojttal, magas, előre álló ernyőjű francia sapka, körül arany színű, sárga sujtásos, háromcsillagos galléru atilla, Pejácsovics nadrág és lakcipő.

Ezt az »adjuosztirung«-ot ugyan semmiféle »reglement« sem »vorschrift«-ja, de most már érvénytelen a mindenható »kamerádsaft« kritikája, s jöhet a Herr Zugführer Lapát, nem imponál többé óriási testalkatával s széles válla alatt levő egész csomónyi csillogásával.

Jöhet vagy akár mehet a hadnagy, főhadnagy és kapitány, nem kommandóznak tovább.

Csak az »örmester ur«, az öreg, a vén, nagy bajszu örmester érdemel némi megemlékezést. Olyan ő az önkénteseknek, mint a gyermekeknek az anyja. A Ludovikát végzett hadnagy ur nagyképűsködése, s a Führer, káplár irigykedése elől csak a rangjával megelégedett s egyéb körülményeibe is beletörődött sárgapertlis hadfinál kap az önkéntes menedéket mindig. Egyedül csak ez oktatja jóakarólag. Az örmester menti ki nem egyszer a hinárból; sokszor saját szakála kockázatára árán is. Mert ha meg kell mondani az igazságot, olyan ez az önkéntes nép, hogy bár a délelőtti gyakorlatról hazajövet le akart mondani még az életről is, a délutáni órákban már szökik, buvik, tűnik, volt, nincs. Ember

legyen, aki a legközelebbi kivonulás utolsó pillanatáig tájálkozik vele.

Ilyenkor aztán nem egyszer megtörténik hogy a kapitány, a század e kérlelhetlen feje érkezik, s az önkéntes elméleti foglalkozását ellenőrizni akarván, zajos kardcsörtetés közben már a lépcsőkön kiabál:

— Önkéntes! . . . Önkéntes! . . . Hol van az önkéntes?

Nem hisz senki semmit, vagy pedig nem akar vagy nem is bátorkodik, csak az altiszti szobában a lőlapok rendezésével bajlódó valaki vakarja a tarkóját, meg a fülét és dörmög.

— Az ördög vigye el . . . már megint ellillant a gyerek . . .

Ott kell hagyni a multkori lövészet alkalmával ugyancsak összekuszálódott lőlapokat. Feláll, elősiet és haptákba csapja magát:

— Kapitány ur jelentem a'san, az önkéntes gyengélkedő és elküldtem haza a lakására . . .

Ez alatt pedig az infanteriszt szalad a közeli kávéházba, Romeót nagyban imitáló freivilligis urat informálni.

De most már, hogy meg van a hason rang, a sárga pertli és a három csillag, valamint az arany-kardbojt is biztosítva van újévre, az őrmester ur is csak „őrmester bácsi.”

Hej, most egy éve ilyenkor a gefreiter is generálisnak látszott. S ha csak egy jóképű bakagyerek közeledett is, lázas volt a kapkodás, nehogy valamiképen elmaradjon a szabályszerű tisztelgés, melyet akkor még az egyelőre penzionált civiléletben sajátítottak el.

— Mert hát nem lehetett tudni, hogy a következő nap már nem épen az fogja-e nem kis nyerseséggel kiabálni:

— Hallja maga nyurga önkéntes! . . . ott a jobb szárnyon . . . az a sápadt képü . . .

— Tartsa fel az állát . . .

— Hátrább a vállát . . .

— Huzza meg az inát . . .

— Rugja ki a lábát . . .

Öreg Baka.

Napirend 1898. október 4-én.

Naptár: kedd, okt. 4. — Róm. kath.: Ferenc. — Prot.: Ferenc. — Görög-kel.: (szept. 22.) Fókás. — Zsidó: Thischri 18. — Nap két 5 óra 48 perckor; nyugszik 5 óra 16 perckor. — Hold két 7 óra 18 perckor este; nyugszik 10 óra 55 perckor délelőtt.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hőszűnyedés várható, jelentékeny csapadék nélkül.

Hadapródiskola fölavatása reggel 9 órakor. Istentisztelet a székesegyházban reggel kilenc órakor.

Színház: Mozgó fényképek, bohózat, 3 felv.

— **(A király nevenapja.)** Holnap (kedden) lesz a király nevenapja. Az ünnepies istentisztelet a székesegyházban 9 órakor lesz, melyre vonatkozólag a polgármester ma a következő meghívót bocsájtotta ki: Tisztelt bizottsági tag ur! Van szerszámom kiváló tisztelettel felkérni, miként Ó Császári és Apostoli Királyi Felsője, szeretett Uralkodónk névünnepe alkalmából f. évi október hó 4-én délelőtt 9 órakor a székesegyházban tartandó hálaadó istentiszteletre megjeleni sziveskedjék. Gyülekezés jelzett napon 1/9 órakor a városházán.

— **(A királyné utolsó kinevezései.)** Erzsébet királyné utolsó kinevezéseit mult hó 3-dikáról a hivatalos lap tegnapi száma közli: A királyné ez alkalommal tizen-nyolc főrangú hölgyet nevezett ki udvarhölgyeivé.

— **(Gyűlések a megyeházán.)** Baranya vármegye állandó választmánya folyó hó hatodikán ülést tart a megyeház nagytermében. Kilencedikén a számonkérőszék foggyűlést tartani, tizedikén pedig tudvalevőleg évnegyedes megyei közgyűlés lesz.

— **(Az új tolnai plébános.)** Végre valahára betöltötték a tolnai plébániát. Ideoda 4 hónapja üres már boldog emlékü Pécshy prépost parochiája, mig aztán megtalálták a

teljesen oda illő embert. Mint tudósítónk táviratozza, *Fekete Ágoston* zombai plébánost prezentálta báró *Drasche*, a plébánia kegyura. Nem tudjuk, kinek gratuláljunk inkább, az új plébánosnak-e, ki az egyházmegye egyik legdiszesebb állását nyerte el, vagy a tolnaiaknak, kik az egyházmegye legrókszenvesebb, legképzettebb embereinek egyikét mondhatják máttól fogva magukénak. Őszinte szívből kívánjuk, hogy kölcsönösen találják fel egymásban azt, amit keresnek. Ad multos annos!

— **(Személyi hír.)** Dr. *Fejérváry Imre* báró főispán tegnap Neuhausból Pécsre hazaérkezett és ma megkezdette hivatalos ügyeinek elintézését.

— **(Elhunyt tanító.)** Az országos gyász miatt még mindig ott lengenek a fekete lobogók középületeinken, iskolákon, mely utóbbiakon azok most házi gyászt is hirdetnek. A pécsi tanítótestület egy érdemes, derék tagját gyászolja *Szelman Győző* felsővámház-utcai iskola igazgató halála következtében, ki Pécs szab. kir. város bizottsági tagja is volt. Az élte delén álló, 51 éves korában elhunyt tanító 1870. évtől áll a város szolgálatában s ugy is mint népnevelő és mint vezértanító üdvös munkálkodást végzett. A lappangó kór, mely már körülbelül egy év óta észrevétlenül végezte pusztító munkáját, a szünidő alatt teljes erővel lépett fel s a szívós, erőteljes szervezet ennek nem tudott ellentállni s a szenvedő vasárnap délben kilehelte lelkét. A korán elhunyt, mindenkor élénk tevékenységet fejtett ki nemcsak az iskola beléletének fölvirágoztatása körül, hanem a város egyéb közügyei iránt is élénk érdeklődést tanúsított s polgártársai bizalmát kinyerve, a városi képviselőtestületben bizottsági tag volt. Tagtársai is több ízben az iskolaszéki képvisellel tüntettek ki, mint olyant, ki erre magát ügybuzgalma, collegialitási jeles tulajdonai mellett érdemessé tette. Temetése holnap (kedden) délután lesz a felsővámház-utca 17. számú házból a budai külvárosi temetőbe. Az engesztelő szent misét f. hó 5-én délelőtt tíz órakor fogják tartani lelkiüdvéért az Ágoston-téri plébánia-templomban.

— **(Uj hivatalnok Pécsváradon.)** *Ulicsny Károly* okleveles gazdász, m. kir. szőlőszeti és borászati felügyelő Pécsváradra az állami szőlőtelep vezetőjévé kinevezetett és ezt a hivatalát már el is foglalta.

— **(Mozgalom egy vasut építése ügyében.)** Már többször foglalkoztatta a megye állandó választmányát, sőt közgyűlését is egy építendő vasut ügye, mely főleg Kis-Köszeg, Vörösmarth, Csuzza, Hercegszöllős, Albertfalú, Laskó, Daróc, Bellye és Karancs községek személy és áruszállítására volna üdvös befolyással. A vonal kiépítéséhez a főhercegi bellyei uradalom részéről is 50000 forint hozzájárulás ajánlatott fel törzsrészvények ellenében. De ez még kevés az építésre, a mely csak abban az esetben volna keresztülvihető, ha a megye is hozzájárulna 50000 forinttal, természetesen szintén törzsrészvények ellenében. A megye eddigelé megtagadta a hozzájárulást, mert bizony nem igen van pénz ilyen célokra, de az érdekelt községek is erős akciót fejtenek ki és ügyüket most ismételtén az állandó választmány és közgyűlés legközelebb tartandó gyűlései elé akarják vinni. Szeptember huszonötödikén erre az ügyre vonatkozólag értekezletet tartottak Herceg-Szöllösön a fent elősorolt községek küldöttségei és az ott hozott határozat alapján az állandó választmány tagjaihoz és a megyei bizottsági tagokhoz megkereséseket intéztek, melyekben fel vannak sorolva a kérésüket támogató körülmények és kéri a szavazókat, hogy szavazati jogukat a vasut létesítése érdekében érvényesítsék. A megkereséseket *Kontra János* csuzai ev. ref. lelkész, dr. *Fuchs Soma* h.-szöllősi körorvos, *Sebestyén Ádám* csuzai és *Bozsa Kálmán* hszöllősi körjegyzők irták alá.

— **(Iskolalátogató.)** A közoktatásügyi miniszter a felekezeti iskolák miniszteri

látogatóit most nevezte ki. A kinevezettek közt van *Spittkó Lajos* tankerületi főigazgató is, a ki a csurgói reform. főgimnázium, a gyönki reform. algimnázium és a bonyhádi ág. ev. algimnázium látogatásával bizatott meg.

— **(Névmagyarosítás.)** *Bergel Johanna* pécsváradi születésű, budapesti lakosnő, vezetéknevét — belügyminiszteri engedéllyel — Mérire magyarosította.

— **(Az országos közegészségi tanácsból.)** Az országos közegészségi tanács rendkívüli tagjává, hat évi joghatállyal kinevezte a belügyminiszter dr. *Szigeti Gyula* János, kaposvári közhórházi főorvost.

— **(Bizottsági ülés.)** A város építési bizottsága holnap (kedden) délután három órakor a városházán ülést tart.

— **(Bucusi Árpádon.)** Tegnap volt Árpádon a bucsu, melyet minden évben sokan keresnek fel a pécsiek közül. Tegnap ugyan az egész héten uralkodott borongós, esős idő miatt nem voltak olyan sokan kinn Pécsről, mint más alkalommal, de azért elég látogatott volt a bucsu, melynek egyik legnagyobb eseménye az ünnepi bárány kisorsolása volt, a mely egy magas póznára állított ketrechen szépen feldiszitve nézett le a sürgő-forgó tömegre. Délután elkezdett a fiatalság táncolni és felváltva járták a magyar és német táncokat egész késő éjig, a mely szép holdvilággal, tündöklő csillagsereggel ragyogott le a mulatókra.

— **(A királyné emlékezete.)** A magyar vasutigazgatók most tartott közgyűlésükön Erzsébet királyné elhunytáról is megemlékezve, *Thaly Emil*nek, a mohács-pécsi vasut igazgatójának indítványára legmélyebb gyászának jegyzőkönyvileg adott kifejezést és részvétét a trónhoz feliratilag eljuttatni határozta.

— **(Halálozás.)** Özvegy *Peitler Imréné* szül. *Kiss Katalin* életének 69-ik évében ma délelőtt meghalt. Temetése holnapután (szerdán) délután 4 órakor lesz a Deák-utca 9. számú házból a budaikülvárosi temetőbe. Az engesztelő misét f. hó 6-án feltíz órakor tartják lelkiüdvéért a székesegyházban. Az elhunytban *Peitler Imre*, kir. törvényszéki bíró édes anyját gyászolja.

— **(Kitüntetett tanító.)** A pécsi izr. hitközségnek már 25 év óta buzgón működő jeles vezető tanítóját *Klingenberg Jakabot* szép kitüntetés érte. Ugyanis őt az országos izr. tanítóegyesület tiszteletbeli tagjává választotta. *Klingenberg*nek érdemei elismerésre méltók, különösen a magyar nyelv ápolása, fejlesztése tekintetében. Tevékenysége, hafárt nem ismerő szorgalma érdemesítették őt e kiváló megtiszteltetésre. A pécsi izr. hitközség és a tanítótestület ez alkalmat felhasználva, szintén adóztak az érdemnek, mert a tiszteletbeli oklevél átadását ünnepeltetéssel kötötték össze. E célból tegnap délután összegyülekeztek a hitközségi előjárók, a kir. tanfelügyelő, a pécsi közs. tanintézetek igazgatói és az izr. tanítótestület teljes számban. Saját lakásában tisztelték meg a kitüntetettet, hol *Sasvári Béla* tartott alkalmi beszédet. *Klingenberg* a tőle megszokott szerénységgel háritotta el magáról az érdemet s társait nevezte meg osztályrészesekül eme kitüntetésben. Az ünnepeltetés a jelenvoltakra maradandó benyomást tett, melynek bevégezése után vig poharazással fűszerezték a nevezetes ünnepet. Este ugyanezen társaság vacsorára gyűlt egybe, hol *Reberics Imre* polg. isk. igazgató tartott felköszöntőt. A felköszöntők különben egymást érték az ünnepeltre és nevére. Mi természetesebb, hogy a vacsora sokáig tartott, be a késő éjjeli órákba s feledhetlen emléket hagyott ugy az ünnepeltben, mint az örvendező s kartársi szereteteket hiven visszatükröző ünneplők közt.

— **(A ciszterci rend gyásza.)** Váratlan, fájdalmas veszteség érte a ciszterci rendet. *Liszkey Etele*, bajai főgimn. tanár hunyt el hirtelen e hó 2-án életének 31., aldozarságának 9. évében.

— **(Feloszló karambol-kör.)** A Budapesti Karambol-Kör a feloszlás felé közeledik. A kör 1895-ben alakult *Sztanaj* Miklós kezdeményezésére, *Odry* Lehel elnöklété alatt. *Odry* az Operaházból Bécsbe távozván, *Erkel* Gyula lett a kör elnöke; utána azonban a kör ügyei egyre hanyatlottak, úgy, hogy most a feloszlás útján áll.

— **(Letartóztatott csavargó.)** A pécsi rendőrség tegnap, éjjeli csendháborítás és utcai verekedés miatt letartóztatta *Kalocsai* József foglalkozás nélküli csavargót, ki ismert állandó vendége a helyi pálinka mérészeknek. *Bánáti* György *Kalocsai* egyik cimborája erélyesen tiltakozott barátja letartóztatása ellen, a miért a rendőrség *Bánáti* is letartotta. S ezzel a rendőrség öntudatlanul is elég jó fogást csinált. *Bánáti*ről ugyanis kisért, hogy hamis okmányok segítségével könyöradományokat gyűjt a saját részére. Most ezért a büneért is felelősségre vonják. *Kalocsai* Józsefet pedig a verekedés nélkül is letartóztatták volna a pécsi törvényszék megkeresése folytán, melyben *Kalocsai* a curia ítéletének kihirdetése végett elővezettetni kérte. A kir. curia *Kalocsai* Józsefet egy régebbi keletű büneért hat havi fogházra ítélte.

— **(Tűz.)** Gyula-Jovancán *Kruller* János ottani gazdálkodó háza a napokban eddig ismeretlen okból kigyulladt s a ház teteje hamuvá égett. A kár körülbelül kétszáz forint, mi megtérül, mert a leégett ház ezerötszáz forintba biztosítva volt.

— **(Megcsipett tolvaj.)** Bolmányon *Cvankovics* Stevo odaváló lakos a *Karbrokesz* Mladen udvarára lopózott be éjnek idején, azzal a szándékkal, hogy onnan juhokat hajt el és így könnyű szerrel jut pecsenyéhez. Azonban a gazda meghallotta, hogy valami idegen jár az udvarban és kiment s meg is ragadta a felismert tolvajt, hogy letartóztassa,

de az kiszakította magát kezei közül és elmenekült. Azóta lakására sem mert hazamenni és így most mindenfelé körözik, hogy a bíróság elé állithassák.

— **(Az anyós.)** Sok mindentéle bajnak voltak már okozói az anyósok, de a jelen esetben nem a közszájon forgó anyóshistóriák ismétlődéséről van szó, hanem azért bajt okozott itt is az anyós. *Éhn* János kovácmester, kövesdi lakosnak *Bachmann* Erzsébet nevű anyósa a kendert olyan helyen rakta le, a hova a műhelyből felpattogó szikrák eljutottak és meggyújtották a kendert, melytől az épület teteje is tüzet fogott. Most azután szomorú a család a szenvedett kár miatt és beállott az a szokatlan eset, a melyben az anyós is kénytelen beismerni, hogy ő volt a hibás.

— **(Meglopta az apját.)** *Riba* Mihály, regölyi lakos, hasonnevű fia mindössze még csak húsz éves, de a jeles siheder, dacára fiatal korának, már elég hajlamot mutat a rossz iránt. Felhasználta ugyanis az alkalmat, midőn édes atyja hazuról távozott és feltörte az apja kamráját s két zsák idei buzát elemelt onnan. A lopott buzát *Pajor* István regölyi lakosnak adta el csekély két forintért s a pénzzel beült a falu korcsmájába. Még javában mulatott, midőn az időközben hazatért apa feljelentése folytán a csendőrség rajta ütött. *Riba* Mihályt apja kérelmére — ki fia ellen nem akar fenytő feljelentést tenni — nem tartóztatták le, *Pajor* István orgazda ellen azonban megindították a vizsgálatot.

— **(A kizárt feleség.)** Nem valami virágos élete lehet *Lukács* Józsefné pécsi munkásnőnek a férje oldala mellett. Kitészik ez abból is, hogy *Lukács* régi szokása szerint tegnap éjjel borközi állapotban hazatérve, feleségét rövid uton kidobta a lakásból és kizárta. Az ily módon kilakoltított asszony még az éj folyamán jelentést tett az esetről a rend-

őrségnek, mely a kicsukott asszonyt visszahelyezte hitvesi jogaiba. Hir szerint a házaspár azóta már békés egyetértésben élnek egymással.

— **(Tolvaj cigányok.)** *Keszthelyi* László szántói lakos házába a napokban kóbor cigányok törtek be s a gazdának nagyobb mennyiségű ágyneműjét, valamint egy pár csizmáját ellopták. A csendőrség most erélyesen nyomozza a betörőket, kiknek azonban nem sikerült eddig nyomára jönni.

— **(Gyujtogató gyermek.)** *Horváth* János tolnai lakos 11 éves *Ferenc* nevű fia elbujt *Bucher* Miklós tolnai lakos kocsi színjébe és ott cigarettára gyujtott. A megdölgötlan fiu bizonyosan eldobta az égő gyufát, mert csakhamar kigyulladt a kocsi-szín, melytől a pajta, istálló, sőt *Ézer* József szomszédnak háza is lángba borult. A kár 2632 frt. Ez az eset is intő példa arra, hogy nem való a gyermeknek a cigarettázás, mely minden titalom dacára annyira lábra kapott, hogy siheder fickók vakmerő bátorsággal az utcán a járó-kelők orra alá fujják a füstöt.

— **(Aranykarsujtás a csendőröknek.)** A honvédségnél tovább szolgáló altisztekre nézve már a folyó év elején életbe lépett kedvezményeket részben a csendőrségre is kiterjesztette a király. Ezek szerint mindazon csendőröknek, akik a csendőrségnél már három évet töltöttek, a reájuk ez idő alatt kiszabott fegyelmi fenytések töröltetnek és jövőben velük szemben eddig alkalmazott rendi fenytések egyrésze elesik. Végre pedig a 6-ik és 9-ik tényleges szolgálati év után a közös hadsereg, illetve a honvédségnél tovább szolgáló altisztekéhez hasonló aranykarsujtással való kitüntetésre tarthatnak igényt.

— **(A halál torkában.)** Csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy *Szegzárdon* három ember szénsavmérgezésnek nem esett áldozatul. A szerencsétlenség *Katzenbach*

Lajos szegzárdi szőlőbirtokos pincéjében történt, ahol ugyanis a szőlőtulajdonos két munkásával foglalatostkodva, egyiket valamiért elküldötte a pincébe, melyben a must forrt. Midőn a munkás késlekedett, a másikat utána küldötte, hogy nézze meg, miért nem jön már fel a pincéből? A másik munkás szintén lenn maradt, a mire a gazda maga is lement, de ő sem jött fel, mivel az erős szénsav mind a hármukat leterítette. Nagy szerencse volt, hogy e közben a szomszédgazda átjött, a ki kinos hörgést hallott a pincéből. Erre rögtön segítségért kiabált s az összesereglett emberek segítségével a három embert kihúzták nagy nehezen a halál torkából. Az egyik munkás kinjában már a nyelvét is elharapta, a szőlőbirtokos és a másik munkás is már anynyira voltak, hogy hab jött ki a szájukon. A félig holt embereket azután dörzsölték és ébresztgették, mire nagy nehezen életre jöttek.

— (**Vakmerő tolvajok.**) Somogy-Csertőn mult hó 30-án *Wolf* János gazdálkodó házába egy több tagból álló tolvajbanda vakmerő módon betörést követett el. Az ablak keresztvasait ketté fűrészték, s az így nyert résen a szobába hatolva, több értékes tárgyat szedtek össze. Többek között három öltözet ruhát, két arany gyűrűt s egy tajték pipát. A vakmerő betörők magukkal vitték még *Wolf*nak egy dupla csövű *Lefauché* fegyverét is. Ez a puska fogja valószínűleg nyomra vezetni az erélyesen kutató csendőröket, mert a fegyver két csöve közti térközre egy kaposvári puskaműves neve van bevésve.

— (**Eltűnt elmebeteg.**) A tamásii főszolgabíró közhírré teszi, hogy *Berendi* Erzsébet tamásii lakos ismeretlen helyre távozván, azóta vissza nem tért. Személyleírása: 40 éves, r. kath., termete alacsony köpcös, arca hosszas, orra hegyes, szája rendes, haja szegszinbarna, szeme fekete, szemöldöke fekete,

különös ismertető jele: kissé elmezavarodott. Ruházata, mely eltávozásakor rajta volt, barna ruha, kis apró fehér virágokkal, ebelasztin félcipő, fejkendője fekete virágos ternó, köténye világoskék. Felkéretnek az összes társnői hatóságok, hogy nevezett járásuk területén nyomoztatni s feltalálása esetén *Tamásira* visszakisértetni sziveskedjenek.

— (**Tolvaj a padláson.**) *Ambrus* János szegzárdi földmives a mezőre akart menni családjával együtt és már haladtak egy darabig, amikor a gazdának eszébe jutott, hogy a padlást elfeledte bezárni. Visszament és a hogy felért a padlásra, legnagyobb csodálkozására egy öreg asszonyosság összecsomagolta az értékesnek látszó holmikát és már utban volt lelelé. *Juhász* Jánosné volt a padláson meghúzódó tolvaj, akit *Ambrus* átadott tűs-tént csendőri kezelés alá.

— (**Meglopták a belügyminisztert.**) *Percel* Dezső belügyminiszter bonyhádi birtokán *Weiger* György első béres és *Szöllősi* János kisbéres már régóta azon tanakodtak, hogy mikép lophatnának gabonát. Elkövettek minden módot, hogy a magtár kulcsát megkerítsék, de mindezt nem sikerült. Végre a mult hét folyamán *Szöllősi* kieszelte a módját, hogy mikép lehet bejutni, így fel is törték a magtárt és onnét néhány métermázsa gabonát elloptak, amit aztán — mint igaz keresményüket, *Fein* Lajos bonyhádi kereskedőnek eladtak. A tetteseket feljelentették a bonyhádi kir. járásbírósnál.

— (**A kendő.**) *Csukli* Ilona szakcsi lakosnőnek eltűnt egy szép selyem kendője, a melyet azután a megejtett nyomozás folyamán megtaláltak *Ács* Anna pincehelyi lakosnőnél. A káros azzal vádolja, hogy ellopta tőle a kendőt, míg *Ács* Anna azt hozza föl védelméül, hogy a kendőt *Batek* Józseftől, a káros fiától kapta, a kivel szerelmi viszonyt folytat és aki

azzal akarta őt jutalmazni az együtt töltött édes órákért. A folyamatban levő vizsgálat föladatát képezi most annak megállapítása, hogy miként került a selyemkendő *Ács* Annához.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. október 3. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 67.1 mm. (emelkedő.)

Hőmérsék = 13.3 °C

• maximuma: 15.0 °C

• minimuma: 14.3 °C

Párányomás: 10.8 mm.

Relatív nedvesség: 96%

Felhőzet: 7° N É.

Szélirány s erő: W 1.

Csapadék 24 órai: 0

Száraz, derült.

Dr. Czira.

Művészet, irodalom.

○ **Bemutató előadások.** — **Talmi hercegnő.** Az első előadást szombaton tartották meg a pécsi nemzeti színházban, a midőn egy új operettet, a *Talmi hercegnőt* adták elő a szintársulatnak részben új, részint régi ismerősökként fogadott tagjai.

Közönség szép számmal gyűlt össze a színházban, betöltvén az összes páholyokat és ülőhelyeket s legalább az első előadáson telt ház előtt játszhattak színészeink, a kik különben is meg lehettek elégedve a rokonszenves fogadtatással, melyben a közönség őket részesítette.

A darab meséje a következő: *Darius* herceg (*Andorffy*) fia, *Gaston* (*Perényi*) részére *Margarita* hercegnő (Lipcsei *Józsa*) van kiszemelve, a ki álöltözetben mint a herceg

z.
t-
l-
ó

si

i-

i-

i-

rá

re

a,

rt

i-

ig

a,

t-

ik

z-

ő,

r.

an

la

ile

ól

é-

és

t,

ü-

en

ics

3t.

n-

a

ba

le-

le-

a.)

rci

ár

al-

1898. Kasimir jön a he halálosan Sárka) p a két csigi udva nyol ki, r azonban hában ér relmes le legkedvez mulattató Ké előadásón léptekor hangos ta nyomást Bájós fiat nagy terj játékában korlat hiá géert és a legnagyobb

Szel kesnő, d mettségge idősebbne cán és e nem rég deszkákra peramentu erős az e sének ügy leganője ilyen csin padon.

Hun szépen já tavaly is különösen szintén ki

Ana rögtönzés azonban nek. Szer diskrecióv kitűnő ké szek legje mindaddig annál ink publikumr reső közö talán sen kritikákba

A B bár nem báró), kilá szerződtet

A k gal és pre a miért a nek ismer ismerés.

Bánt felvonásba diszterem, ki magát, zésü teren

Vég az előadás mely soks ket a szer

○ A szinművek szinre va előtt; kül meg zsúfo

Angl *Körösi* Ju rabban a szerződtete szotta me

Az e az egyes s mondható kozást ny ségnek. (T

Kasimir nevű (Hunyadi) bérlőjének felesége jön a hercegi udvarba és ott az ifjú herceg halálán beleszeret. A bérlő neje (Szekula Sárika) pedig felveszi a hercegnői szerepet és a két csinos nő után bolondul az egész hercegi udvar, a mit legjobban Kasimir zsákmányol ki, megtöltvén a zsebét aranyokkal. Végre azonban kiderül a turpisság s mivel az álruhában érkezett hercegisasszony szintén szerelmes lesz Gastonba, az egész bonyodalom a legkedvezőbb megoldást nyeri sok érdekes és mulattató epizód után.

Két fiatal énekesnő mutatkozott be az előadáson, a kik közül *Lipcei Józsa*nak beléptekor egy szép virágkosarat nyújtottak fel hangos tapsok között s általában kedvező benyomást tett a nézőkre kedves megjelenése. Bájos fiatal leány *Lipcei Józsa*, hangja nem nagy terjedelmű, de tiszta és jól iskolázott s játékában észrevehető ugyan még a kellő gyakorlat hiánya, de azt szívesen elnézik szépségéért és szép öltözékeiért, melyeket viselni is a legnagyobb sikkkel tud.

Szekula Sárika szintén egész fiatal énekesnő, de már olyan gyakorlottan és rátermettséggel mozog a színpadon, hogy szinte idősebbnek hinné az ember, ha nem látná arcán és egész megjelenésén, hogy még csak nem régen lépett először a világhódító deszkákra. Játéka természetesen és élénk temperamentum nyilvánul benne, míg hangja elég erős az egész nézőtér betöltésére. Öltözködésének ügyességét tekintve sem áll bájos kolleganője mögött s igazán jól esett látni két ilyen csinos leányt egymás mellett a színpadon.

Hunyadyban ugyanazt a jóhangu és szépen játszó színészt láttuk viszont, a kit tavaly ismertünk meg benne, *Perényinek* és különösen az örökifjú *Bodroghy* mamának szintén kijutott az elismerésből.

Andorffy már az első előadáson vastag rögtönzéseket engedett meg magának, a mit azonban most betudunk a viszontlátás örömeinek. Szeretnők azonban, ha a jövőben kellő diszkréciót játszaná meg szerepeit s ismerve kitűnő képességét, mely a szakmájabeli színészek legjelesebbjei között biztosít neki helyet mindaddig, míg tulzásokba nem bocsájtkozik, annál inkább óhajtanók, hogy ne a karzati publikumnak, hanem a színpadon művészt kereső közönségnek játszsziék, mert ez esetben talán senkiről sem mondhatnánk a színházi kritikákban a szezon alatt oly sok jót mint róla.

A Borbély helyett szerződött *Bércy*, bár nem a leghálásabb szerepe volt (Cognac báró), kilátást nyújtott arra, hogy jó komikust szerződött benne a direktor.

A karok és zenekar dicséretes összhanggal és precizitással oldották meg feladatukat, a miért a társulatnak már tavaly is kitűnőnek ismert karmesterét, Békésit illeti az elismerés.

Bántólag hatott a nézőkre a második felvonásban egy részben gerendás tetőzetű diszterem, a mely talán még rosszabbul vette ki magát, mintha az egész, lényes berendezésü terem tetőzete gerendázott lett volna.

Végeredményként konstatálhatjuk, hogy az előadás jó volt és tetszett a közönségnek, mely sokszor megismételtetett egyes részleteket a szereplőkkel. (Tsi.)

○ **Az ördög mátkája.** Az újabb népszínműveknek ezen egyik legjobbjára került színpadra vasárnap este, eléggé látogatott ház előtt; különösen a karzati publikum töltötte meg zsúfolásig a helyeket.

Angyal Ilka, *Ligeti Mari*, *Benkő Jolán*, *Kőrösi Juci* és *Bihari* mutatkoztak be a darabban a tavalyiak közül és a Hevesi helyett szerződött *Peterdi Sándor*, a ki jól játszotta meg Botár Márton szerepét.

Az egész előadás úgy összeségében, mint az egyes szereplőket tekintve, kifogástalannak mondható és egész estén át kellemes szórakozást nyújtott a színházban levő közönségnek. (Tsi.)

○ **Baranya multja és jelene.** *Várady* Ferenc monografiájából megjelent a II. kötet X. füzet. E füzet közli a megye történetét a török kiűzetésétől a szabadságharcig *Németh Béla* szakavatott történetírói tollából. A füzet képei a következők: Horváth Dániel, Baranyavármegye alispánja, a bükkösi kastélyban őrzött eredeti kép után; Batthyány Károly, a németbólyi kastélyban őrzött olajfestmény után; Pécs főlzabadulási oklevelének címlapja; Pécs a XVIII. század végén, egykoru könyv után; a pécsi püspök szentlászlói nyaralója a plébánia-templommal; Petriovszky Zsigmond, Baranyavármegye alispánja, a bükkösi kastélyban őrzött festményről; Baranyavármegye bandériális emléke; a Petrovsky Zsigmond által épített bükkösi kastély; végül Kajdacsy Antal, Baranyavármegye alispánja és követe. Az értékes füzet ára 30 krajcár; megrendelhető a szerzőnél.

T a n ü g y.

(Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariskolában (Budapest, VII. ker. Damjanich utca 28. sz. a.) f. évi nov. hó 3-ikán nyílik meg. *A tanfolyam célja és feladata a télen szünetelő kőmives, ács és kőfaragó tanoncoknak és segédeknek szakmájukban olyan rendszeres kiképzése, hogy azok idővel mint pallérok, vagy mint önálló kőmives-, ács és kőfaragó mesterek működhessenek a gyakorlatban.* A tanfolyam négy téli félévre terjed. Rendes tanulókat felvétetnek a 15. életévet betöltött azon kőmives, ács és kőfaragó tanoncok és segédek, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak, s legalább egy teljes építkezési időszak alatt mesterségükben gyakorlatilag foglalkoztak. Azok a kik több időt töltöttek a gyakorlatban, a felvételnél előnyben részesülnek. A beiratások az intézet helyiségében f. é. október hó 15-től október hó 29-éig a köznapokon este 6 órától 7-ig, a vasárnapokon és ünnepnapokon délelőtt 10 órától 12-ig tartanak. A felvételnél a következő bizonyítványok szükségesek: 1. Keresztlevél vagy születési bizonyítvány, 2. Erkölcsei bizonyítvány, 3. Az elévített iskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 4. Munkakönyv vagy iparhatóságilag hitelesített munkabizonyítvány. A beiratási díj 2 frt, a tandíj 10 frt. szertári biztosíték 2 frt. A második, harmadik és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók a szükséges bizonyítványok és díjak beküldése mellett levelben is iratkozhatnak.

(Német olvasókönyv. *Klingenberg* Jakab, a pécsi izr. népiskola igazgatójától német olvasó és nyelvyakoláló könyv jelent meg a népiskolák III. és IV. osztálya számára. A könyv ára 50 krajcár. Kiadja a Franklin-Társulat Budapesten.

T Á V I R A T O K

— **A kiegyezés a Reichsrathban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *A Reichsrath mai ülésében megkezdte a kiegyezési javaslatok tárgyalását. A kiegyezés ellen 55 szónok iratkozott fel, mellette egy sem.*

— **A lisaboni bucsulakoma.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Lisabonban tegnap volt a nemzetközi sajtó-kongresszus bucsulakomája.

— **A rendőrség mindenütt egyforma.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy Pressensee, Vaughan és Mouchard, kik tegnapi gyűlést hívtak egybe, ma az „Aurore”-ban tiltakoznak a gyűlés betiltása, a rend-

őrség brutális eljárása és a letartóztatások ellen.

A tegnapi tüntetések során letartóztatott 35 személy közül csak hatot tartanak fogságban.

— **Kréta ügye.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A katonai nemzetközi bizottság tagjai tegnap este Kandiába utaztak, hogy a kréti és a külföldi személyek ellen elkövetett kihágások tettesei fölött ítélkezzenek. Azon foglyok fölött, a kikre rábizonyul, hogy az angol alattvalók ellen támadtak, ezek fölött az angol bíróság fog ítélkezni. Londonból jelentik: A francia és angol kormányok elhatározták, hogy időt ne veszítsenek, be sem várják Marchand jelentését, hanem a Faschoda ügyben Párisban a tárgyalásokat megkezdik. Mint Rómából jelentik, még nem történtek meg azon végleges intézkedések, a melyek által a török csapatokat Krétából való távozásra bírják. Olasz és Franciaország már megállapodásra jutottak és miután Anglia követelte, hogy a török csapatoknak ellenszegülése esetén azonnal a lövöldözés megkezdendő, Oroszország ez eljárás ellen kifogást emelt, így tehát a tárgyalások tovább folynak a fönnforgó ellentéteket elsimitani.

— **A dán királyné temetése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Hirlik, hogy Louise királynő óhajához képest a temetés minden pompa nélkül megy végbe. A temetést Gjentostéből Rocskildébe viszik, a nélkül, hogy Kopenhágát érintenék. A temetésen Svéd-Norvégország királya személyesen résztvesz.

— **A Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Párisban a Havas ügynökség jelentése szerint Jaurés tegnap este előadást tartott a szocializmusról és a Dreyfus-ügyről, a melyet mintegy 6000 ember hallgatott meg. Jaurés tiltakozott az ellen, hogy Piquartot szigorú fogságban tartják és azt mondta, hogy a szocialisták, a kik minden elnyomottnak védelmére kelnek, ez okból Dreyfusnak is pártját fogják. Életre halálra folyik a harc, mondta azután, a proletáriátus és a bourgeoisie között. Küzdjünk a proletáriátusért. A külföld azzal az érdeklődéssel, a melyet ez ügy iránt tanusit, nagy szolgálatot tett nekünk, a mikor a vezérkar tehetetlenségét leleplezte. A külföldi szocialisták velünk tartanak. Végül a szónok a szabadság nevében tiltakozott a haditörvényszék titkos tárgyalásai ellen. A gyűlés határozatilag kimondta, hogy a proletáriátusnak sikra kell szállni azért, hogy a katonai intézmények Franciaországban a köztársasági demokrácia elveivel összhangba hozassanak és hogy a militarizmusnak szóban forgó büne teljesen tisztázódjék. Jaurés beszéde után több újság szerkesztősége előtt tüntetések voltak Dreyfus mellett. Az egyik tüntetés alatt egy ember elsütötte a revolverét, de senkit sem talált. A tettest elfogták. A revolveren kívül élesre fent tört találtak nála, mely hasonlít Luccheni fegyveréhez. Az elfogott azt mondta, hogy csak meg akarta próbálni revolverét. Van-Bennének hívják, hiszik, hogy anarchista. Harom deákot izgatás miatt szintén letartóztatottak. Az L. Parole szerint Mamon főügyész ki fogja jelenteni, hogy a Dreyfus-per revíziója lehetetlen, de a pör megsemmisítéséről nem mondhatja ugyanezt. A P. Republicue névtelen leveleket közöl, a melyek szerint Piquart beteg. Állítólag szerdán éjjel rosszul lett.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —
Bpest, okt. 3.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.84; későbbi szállítás: —.—.
Tengeri, májusra: 4.59. — Rozs, márciusra: 7.40. —
Zab, őszre: 5.72.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 354.10. — Magyar hitelrészvény: 382.—
— Államvasut: 350.50.

Lajos szegzárdi szőlőbirtokos pincéjében történt, ahol ugyanis a szőlőtulajdonos két munkásával foglalatostkodva, egyiket valamiért elküldötte a pincébe, melyben a must forrt. Midőn a munkás késlekedett, a másikat utána küldötte, hogy nézze meg, miért nem jön már fel a pincéből? A másik munkás szintén lennmaradt, a mire a gazda maga is lement, de ő sem jött fel, mivel az erős szénsav mind a hármukat leterítette. Nagy szerencse volt, hogy e közben a szomszédgazda átjött, a ki kinos hörgést hallott a pincéből. Erre rögtön segítségért kiabált s az összesereglett emberek segítségével a három embert kihúzták nagy nehezen a halál torkából. Az egyik munkás kinjában már a nyelvét is elharapta, a szőlőbirtokos és a másik munkás is már anynyira voltak, hogy hab jött ki a szájukon. A félig holt embereket azután dörzsölték és ebresztgették, mire nagy nehezen életre jöttek.

— **(Vakmerő tolvajok.)** Somogy-Csertőn mult hó 30-án Wolf János gazdálkodó házába egy több tagból álló tolvajbanda vakmerő módon betörést követett el. Az ablak keresztvasait ketté fűrészték, s az így nyert résen a szobába hatolva, több értékes tárgyat szedtek össze. Többek között három öltözet ruhát, két arany gyűrűt s egy tajték pipát. A vakmerő betörők magukkal vitték még Wolfnak egy dupla csövű Lefauché fegyverét is. Ez a puska fogja valószínűleg nyomra vezetni az erélyesen kutató csendőröket, mert a fegyver két csöve közti térközre egy kaposvári puskaműves neve van bevésve.

— **(Eltűnt elmebeteg.)** A tamásii főszolgabíró közhirre teszi, hogy Beréni Erzsébet tamásii lakos ismeretlen helyre távozván, azóta vissza nem tért. Személyleírása: 40 éves, r. kath., termete alacsony köpcös, arca hosszas, orra hegyes, szája rendes, haja szegszinbarna, szeme fekete, szemöldöke fekete,

különös ismertető jele: kissé elmezavarodott. Ruházata, mely eltávozásakor rajta volt, barna ruha, kis apró fehér virágokkal, ebelasztin félcipő, fejkendője fekete virágos ternó, köténye világoskék. Felkéretnek az összes társ-hatóságok, hogy nevezett járásuk területén nyomoztatni s feltalálása esetén Tamásira visszakísértetni sziveskedjenek.

— **(Tolvaj a padláson.)** Ambrus János szegzárdi földmives a mezőre akart menni családjával együtt és már haladtak egy darabig, amikor a gazdának eszébe jutott, hogy a padlást elfeledte bezárni. Visszament és a hogy felért a padlásra, legnagyobb csodálkozására egy öreg asszonyság összecsomagolta az értékesnek látszó holmikát és már utban volt lelelé. Juhász Jánosné volt a padláson meghúzódó tolvaj, akit Ambrus átadott tűstént csendőri kezelés alá.

— **(Meglopták a belügyminisztert.)** Percel Dezső belügyminiszter bonyhádi birtokán Weiger György első béres és Szöllősi János kisbéres már régóta azon tanakodtak, hogy mikép lophatnának gabonát. Elkövettek minden módot, hogy a magtár kulcsát megkerítsék, de mindezt nem sikerült. Végre a mult hét folyamán Szöllősi kieszelte a módját, hogy mikép lehet bejutni, így fel is törték a magtárt és onnét néhány métermázsza gabonát elloptak, amit aztán — mint igaz keresményüket, Fein Lajos bonyhádi kereskedőnek eladtak. A tetteseket jeljelentették a bonyhádi kir. járásbírósnál.

— **(A kendő.)** Csukli Ilona szakcsi lakosnőnek eltűnt egy szép selyem kendője, a melyet azután a megejtett nyomozás folyamán megtaláltak Ács Anna pincehelyi lakosnőnél. A káros azzal vádolja, hogy ellopta tőle a kendőt, míg Ács Anna azt hozza föl védelméül, hogy a kendőt Batek Józseftől, a káros fiától kapta, a kivel szerelmi viszonyt folytat és aki

azzal akarta őt jutalmazni az együtt töltött édes órákért. A folyamatban levő vizsgálat föladatát képezi most annak megállapítása, hogy miként került a selyemkendő Ács Annához.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetel

1898. október 3. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 67.1 mm. (emelkedő.)
Hőmérsék = 13.3 °C

> maximuma: 15.0 °C
> minimuma: 14.3 °C

Párányomás: 10.8 mm.

Relatív nedvesség: 96%

Felhőzet: 7° N E.

Szélirány s erő: W 1.

Csapadék 24 órai: ○

Száraz, derült.

Dr. Csira.

Művészet, irodalom.

○ **Bemutató előadások.** — Talmi hercegnő. Az első előadást szombaton tartották meg a pécsi nemzeti színházban, a midőn egy új operettet, a Talmi hercegnőt adták elő a szintársulatnak részben új, részint régi ismerősökként fogadott tagjai.

Közönség szép számmal gyűlt össze a színházban, betöltvén az összes páholyokat és ülőhelyeket s legalább az első előadáson telt ház előtt játszhattak színészeink, a kik különbözőben is meg lehettek elégedve a rokonszenves fogadtatással, melyben a közönség őket részeseltette.

A darab meséje a következő: Darius herceg (Andorffy) fia, Gaston (Perényi) részére Margarita hercegnő (Lipcei Józsa) van kiszemelve, a ki álöltözetben mint a herceg

z
l
ó
si
i
i
i
á
re
a,
rt
i
ig
a,
t
ik
z-
ó,
r.
in
la
le
ól
é-
és
t,
ü-
en
ics
jt.
n-
a
ba
e-
e-
.)
rci
ár
ál-

Kasimir jön a halálosan Sárka) p a két csigi udva nyol ki, azonban hában értelmes legkedvez mulattat Ket előadáson léptekor hangos ta nyomást Bájós fiat nagy terje játékban korlat hiá géért és a legnagyobb Szek kesnő, de mettséggel idősebbnek cán és eg nem rége deszkakra. peramentu erős az eg sének ügy leganője ilyen csin padon. Hung szépen ját tavalv ism különösen szintén kij Ando rögtönzése azonban m nek. Szeret diskrecióval kitűnő képek szek legjele mindaddig, annál inkább publikumna reső közön talán senki kritikákban A Bor bár nem a báró), kilát szerződtet A kar gal és prec a miért a nek ismert ismerés. Bántól felvonásban diszterem, a ki magát, n zésü terem Végre az előadás mely sokszor ket a szerep ○ Az szinművekne szinre vasár előtt; külön meg zsúfolás Angyal Kőrösi Juci rabban a tav szerződtetett szotta meg I Az egé az egyes sze mondható és kozást nyujt sőgnek. (Tsi.)

Kasimir nevű (Hunyadi) bérlőjének felesége jön a hercegi udvarba és ott az ifjú herceg halálosan beleszeret. A bérlő neje (Szekula Sárika) pedig felveszi a hercegnői szerepet és a két csinos nő után bolondul az egész hercegi udvar, a mit legjobban Kasimir zsákmányol ki, megtöltvén a zsebét aranyokkal. Végre azonban kiderül a turpisság s mivel az álruhában érkezett hercegisasszony szintén szerelmes lesz Gastonba, az egész bonyodalom a legkedvezőbb megoldást nyeri sok érdekes és mulattató epizód után.

Két fiatal énekesnő mutatkozott be az előadáson, a kik közül *Lipcei Józsa*nak beléptekor egy szép virágkosarat nyújtottak fel hangos tapsok között s általában kedvező benyomást tett a nézőkre kedves megjelenése. Bájos fiatal leány *Lipcei Józsa*, hangja nem nagy terjedelmű, de tiszta és jól iskolázott s játékában észrevehető ugyan még a kellő gyakorlat hiánya, de azt szívesen elnézik szépségéért és szép öltözékeiért, melyeket viselni is a legnagyobb sikkkel tud.

Szekula Sárika szintén egész fiatal énekesnő, de már olyan gyakorlottan és rátermettséggel mozog a színpadon, hogy szinte idősebbnek hinné az ember, ha nem látná arcán és egész megjelenésén, hogy még csak nem régen lépett először a világhódító deszkákra. Játéka természetesen és élénk temperamentum nyilvánul benne, míg hangja elég erős az egész nézőtér betöltésére. Öltözködésének ügyességét tekintve sem áll bájos kolleganője mögött s igazán jól esett látni két ilyen csinos leányt egymás mellett a színpadon.

Hunyadyban ugyanazt a jóhangu és szépen játszó színészt láttuk viszont, a kit tavaly ismertünk meg benne, *Perényinek* és különösen az örökifjú *Bodroghy* mamának szintén kijutott az elismerésből.

Andorffy már az első előadáson vastag rögtönzéseket engedett meg magának, a mit azonban most betudunk a viszontlátás örömeinek. Szeretnők azonban, ha a jövőben kellő diszkréciót játszaná meg szerepeit s ismerve kitűnő képességét, mely a szakmájabeli színészek legjelesebbjei között biztosít neki helyet mindaddig, míg tulzásokba nem bocsájtkozik, annál inkább óhajtanók, hogy ne a karzati publikumnak, hanem a színpadon művészt kereső közönségnek játszszenek, mert ez esetben talán senkiről sem mondhatnánk a színházi kritikákban a szezon alatt oly sok jót mint róla.

A Borbély helyett szerződött *Bércy*, bár nem a leghálásabb szerepe volt (Cognac báró), kilátást nyújtott arra, hogy jó komikust szerződött benne a direktor.

A karok és zenekar dicséretes összhanggal és precizitással oldották meg feladatukat, a miért a társulatnak már tavaly is kitűnőnek ismert karmesterét, Békésit illeti az elismerés.

Bántólag hatott a nézőkre a második felvonásban egy részben gerendás tetőzetű diszterem, a mely talán még rosszabbul vette ki magát, mintha az egész, fényes berendezésű terem tetőzete gerendázott lett volna.

Végeredményként konstatalhatjuk, hogy az előadás jó volt és tetszett a közönségnek, mely sokszor megismételtett egyes részleteket a szereplőkkel. (Tsi.)

○ Az ördög mátkája. Az újabb népszínműveknek ezen egyik legjobbika került színre vasárnap este, eléggé látogatott ház előtt; különösen a karzati publikum töltötte meg zsúfolásig a helyeket.

Angyal Ilka, *Ligeti* Mari, *Benkő* Jolán, *Kőrösi* Juci és *Bihari* mutatkoztak be a darabban a tavalyiak közül és a Hevesi helyett szerződött *Peterdi* Sándor, a ki jól játszotta meg Botár Márton szerepét.

Az egész előadás úgy összeségében, mint az egyes szereplőket tekintve, kifogástalannak mondható és egész estén át kellemes szórakozást nyújtott a színházban levő közönségnek. (Tsi.)

○ **Baranya multja és jelene.** *Várady* Ferenc monografiájából megjelent a II. kötet X. füzet. E füzet közli a megye történetét a török kiűzetésétől a szabadságharcig *Németh* Béla szakavatott történetírói tollából. A füzet képei a következők: Horváth Dániel, Baranyavármegye alispánja, a bükkösi kastélyban őrzött eredeti kép után; Batthyány Károly, a németbolyi kastélyban őrzött olajfestmény után; Pécs főlzabadulási oklevelének címlapja; Pécs a XVIII. század végén, egykoru könyomat után; a pécsi püspök szentlászlói nyaralója a plébánia-templommal; *Petrovsky* Zsigmond, Baranyavármegye alispánja, a bükkösi kastélyban őrzött festményről; Baranyavármegye bandériális emléke; a *Petrovsky* Zsigmond által épített bükkösi kastély; végül *Kajdacsy* Antal, Baranyavármegye alispánja és követe. Az értékes füzet ára 30 krajcár; megrendelhető a szerzőnél.

T a n ü g y.

(Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti m. kir. állami felső (építő) ipariskolában (Budapest, VII. ker. Damjanich utca 28. sz. a.) f. évi nov. hó 3-ikán nyílik meg. *A tanfolyam célja és feladata a télen szünetelő kőmíves, ács és kőfaragó tanoncoknak és segédeknek szakmájukban olyan rendszeres kiképzése, hogy azok idővel mint pallérok, vagy mint önálló kőmíves-, ács és kőfaragó mesterek működhessenek a gyakorlatban.* A tanfolyam négy téli félévre terjed. Rendes tanulókat felvétetnek a 15. életévet betöltött azon kőmíves, ács és kőfaragó tanoncok és segédek, a kik folyékonyan olvasni, írni és számolni tudnak, s legalább egy teljes építkezési időszak alatt mesterségükben gyakorlatilag foglalkoztak. Azok a kik több időt töltöttek a gyakorlatban, a felvételnél előnyben részesülnek. A beiratások az intézet helyiségében f. é. október hó 15-től október hó 29-éig a köznapokon este 6 órától 7-ig, a vasárnapokon és ünnepnapokon délelőtt 10 órától 12-ig tartanak. A felvételnél a következő bizonyítványok szükségesek: 1. Keresztlevél vagy születési bizonyítvány, 2. Erkölcsei bizonyítvány. 3. Az elévített iskolai osztályokról szóló bizonyítványok. 4. Munkakönyv vagy iparhatóságilag hitelesített munkabizonyítvány. A beiratási díj 2 frt, a tandíj 10 frt. szertári biztosíték 2 frt. A második, harmadik és negyedik évfolyamra jelentkező tanulók a szükséges bizonyítványok és díjak beküldése mellett levélben is iratkozhatnak.

(Német olvasókönyv. *Klingenberg* Jakab, a pécsi izr. népiskola igazgatójától német olvasó és nyelvgyakorló könyv jelent meg a népiskolák III. és IV. osztálya számára. A könyv ára 50 krajcár. Kiadja a Franklin-Társulat Budapesten.

T Á V I R A T O K

— **A kiegyezés a Reichsrathban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata:) *A Reichsrath mai ülésében megkezdte a kiegyezési javaslatok tárgyalását. A kiegyezés ellen 55 szónok iratkozott fel, mellette egy sem.*

— **A lissaboni bucsulakoma.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Lissabonban tegnap volt a nemzetközi sajtókongresszus bucsulakomája.

— **A rendőrség mindenütt egyforma.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy *Pressensee*, *Vaughan* és *Mouchard*, kik tegnapi gyűlést hívtak egybe, ma az „Aurore“-ban tiltakoznak a gyűlés betiltása, a rend-

őrség brutális eljárása és a letartóztatások ellen.

A tegnapi tüntetések során letartóztatott 35 személy közül csak hatot tartanak fogságban.

— **Kréta ügye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A katonai nemzetközi bizottság tagjai tegnap este Kandiába utaztak, hogy a kréti és a külföldi személyek ellen elkövetett kihágások tettesei fölött ítélkezzenek. Azon foglyok fölött, a kikre rábizonyul, hogy az angol alattvalók ellen támadtak, ezek fölött az angol bíróság fog ítélkezni. Londonból jelentik: A francia és angol kormányok elhatározták, hogy időt ne veszítsenek, be sem várják *Marchand* jelentését, hanem a *Faschoda* ügyében Párisban a tárgyalásokat megkezdik. Mint Rómából jelentik, még nem történtek meg azon végleges intézkedések, a melyek által a török csapatokat Krétából való távozásra bírják. Olasz és Franciaország már megállapodásra jutottak és miután Anglia követelte, hogy a török csapatoknak ellenszegülése esetén azonnal a lövöldözés megkezdendő, Oroszország ez eljárás ellen kifogást emelt, így tehát a tárgyalások tovább folynak a fönntforgó ellentéteket elsimitani.

— **A dán királyné temetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Hirlik, hogy *Louise* királynő óhajához képest a temetés minden pompa nélkül megy végbe. A tetemet Gjentostéből Rocschildébe viszik, a nélkül, hogy Kopenhágát érintenék. A temetésen Svéd-Norvégország királya személyesen résztvesz.

— **A Dreyfus-ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban a Havas ügynökség jelentése szerint *Jaurés* tegnap este előadást tartott a szocializmusról és a Dreyfus-ügyről, a melyet mintegy 6000 ember hallgatott meg. *Jaurés* tiltakozott az ellen, hogy *Piquartot* szigorú fogságban tartják és azt mondta, hogy a szocialisták, a kik minden elnyomottnak védelmére kelnek, ez okból Dreyfusnak is pártját fogják. Életre halálra folyik a harc, mondta azután, a proletáriátus és a bourgeoisie között. Küzdjünk a proletáriátusért. A külföld azzal az érdeklődéssel, a melyet ez ügy iránt tanusit, nagy szolgálatot tett nekünk, a mikor a vezérkar tehetetlenségét leleplezte. A külföldi szocialisták velünk tartanak. Végül a szónok a szabadság nevében tiltakozott a haditörvényszék titkos tárgyalásai ellen. A gyűlés határozatilag kimondta, hogy a proletáriátusnak sikra kell szállni azért, hogy a katonai intézmények Franciaországban a köztársasági demokrácia elveivel összhangba hozassanak és hogy a militarizmusnak szóban forgó büne teljesen tisztázódjék. *Jaurés* beszéde után több újság szerkesztősége előtt tüntetések voltak Dreyfus mellett. Az egyik tüntetés alatt egy ember elsütötte a revolverét, de senkit sem talált. A tettest elfogták. A revolveren kívül elesre fent tört találtak nála, mely hasonlít *Luccheni* fegyveréhez. Az elfogott azt mondta, hogy csak meg akarta próbálni revolverét. Van-Bennének hívják, hiszik, hogy anarchista. Három deákot izgatás miatt szintén letartóztattak. Az L. Parole szerint *Mamon* főügyész ki fogja jelenteni, hogy a Dreyfus-per revíziója lehetetlen, de a pör megsemmisítéséről nem mondhatja ugyanezt. A P. Republique névtelen leveleket közöl, a melyek szerint *Piquart* beteg. Állítólag szerdán éjjel rosszul lett.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —
Bpest, okt. 3.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.84; későbbi szállítás: —.—.
Tengeri, májusra: 4.59. — Rozs, márciusra: 7.40. —
Zab, őszre: 5.72.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 354.10. — Magyar hitelrészvény: 382.—
— Államvasut: 350.50.

Szerkesztői üzenet.

K. L. A rektifikált tévedés már annyira idejét multá, hogy helyesbitésére nem látunk szükségét fennforogni, annál is inkább, mert biztosíthatjuk, hogy semmiféle interpelláció e tárgyban elő nem fordul.

Nyilt-tér.*)

Dr. GÁL JENŐ

fog- és szájspecialista
új takarékpénztári palota.

Rendel d. e. 9—12; d. u. 2—6-ig.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

3 tuczat 5 forintért

valódi francia

Gummi vagy **halhólyagot**

a legfinomabb minőségben szállít a »Nagybani-gummi-árú raktár« IX. ker., Üllői-ut 21. szám. Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetsző árukért a pénz visszaadatik.

Must-eladás.

A tezerováci (Slavonia, Verőce-megye) uradalomnak a verőcei indóháztól 0.6 kilométernyi távolságra fekvő rezováci szőlőjében termett ez idei

mintegy 140—150 hectoliter

must

a helyszínen készpénzfizetés mellett szabad kézből eladandó.

Bösz Lipót,
uradalmi kasznár.

Salvator Lipót főherceg ó cs. és kir. fenségének elismerő nyilatkozata.

Általános Asbestáru-gyár!

Ó cs. és kir. fensége, Salvator Lipót főherceg, az Asbest-talpbéléssel készített cipőkkel igen meg van elégedve. Ő fensége a cipőket egy hosszabb gyaloglásnál használta és tapasztalta, hogy nem fáradt úgy el, mint a rendes cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt mintául azon kéréssel, hogy egy pár épolyant Asbest-béléssel ugyanazon cipésznél csináltatni és ide küldeni sziveskedjék.

Reményilem, hogy ezen vadász-cipők szintén oly jól lesznek készítve és épúgy meg fognak felelni, mint a salon-cipők.
Zágráb, 1898. július 8-án.

KRAHL kapitány.

Nincs többé lábfájás, sem tyukszem, sem izzadás láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem fagyós láb, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, a ki cipőjét Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott Asbest talpbéléssel látja el.

Párja egyszerű 60 kr., kettős vastagságu 1 frt 20 kr. Az asbest talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és k. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Szétküldés csakis utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése és külön 10 kr. franko. Felvilágosítások és prospectusok, köszönetnyilvánítások ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-utca 18.

Viszont eladóknak megfelelő árengedmény.

Egyedüll elárusító raktár Pécsen: **Weisz Adolf** bórkereskedőnél, **Dombóvárton: WEINER P. JÓZSEFNÉL.**

Százezrei a
családoknak iszzák
előszeretettel
naponta a

Eljen! • eljen!

Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babkávénak egészségre ártalmas alkáli részzeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkitűnőbb pótléka a babkávénak, valamint ajánlásra legmértöbb vegyülete is annak. Tekintettel az egészségre és takarékoságra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Óvás az értéktelen utánzatoktól.